خبر

شماره‌گذاری خودرو مشمول پرداخت عوارض شد

معاون ستاد نوسازی ناوگان نوسازی گفت: برای اولین بار شماره‌گذاری وسایل نقلیه اعم از وارداتی و تولید داخل، طبق قانون ساماندهی خودرو منوط به پرداخت عوارض شده است. مهدی ابراهیمی، معاون برنامه‌ریزی ستاد نوسازی ناوگان نوسازی و اسقاط خودروهای فرسوده، در مصاحبه با رادیو اقتصاد گفت: شماره‌گذاری کلیه وسایل نقلیه اعم از وارداتی و تولید داخل، برای اولین بار در کشور طبق قانون ساماندهی خودرو منوط به پرداخت عوارض شده است. ابراهیمی بیان کرد: با توجه به قانون ساماندهی و توجه این قانون به مسائل زیست‌محیطی و صرفه‌جویی در مصرف سوخت، مسئله صورت گواهی اسقاط خودروهای فرسوده در اولویت قرار گرفت که سرعت خروج خودروهای فرسوده را تسریع کند. وی افزود: در برهه حساس کنونی، درخصوص شماره‌گذاری خودروهای وارداتی با رویکرد خودروهای تجاری و سنگین در آخرین روز کاری سال گذشته آیین‌نامه‌ای ابلاغ شد که از روز پنجم اردیبهشت هم لازم‌الاجراست. با توجه به افزایش عوارض این خودروها، در این روز فشار زیادی روی ثبت شاسی‌های وارداتی در کشور داشتیم و میزان گواهی اسقاط برای شماره‌گذاری هم کم بود.

یادداشت

اقتصادیات همبستگی ملی

ادامه از صفحه اول

در میدان سیاست نیز مقدمات فعال‌شدن گسل سیاسی وقتی فراهم می‌شود که درصد درخور توجهی از افراد جامعه، هیچ‌یک از سلیقه‌های سیاسی مجاز را همسو با خواسته‌های خود نبینند. اولین سؤالی که در قالب مطالعه اقتصادیات همبستگی ملی مطرح می‌شود، این است که مدیریت جامعه چه نگاهی به ارزش واقعی این دارایی دارد؟ در طول یک دوره زمانی معین، مثلا ۱۰ یا ۲۰ ساله، چه اقداماتی برای تقویت آن انجام داده است؟ از کدام اتفاق‌ها با هدف جلوگیری از تضعیف همبستگی ملی جلوگیری کرده و در نهایت چه میزان بر ارزش واقعی این دارایی افزوده است؟

با اینکه دشمنان و بدخواهان ایران بر روی فعال‌شدن گسل‌های قومی و مذهبی حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند، اشتراکات فرهنگی و تاریخی جامعه ایرانی به حدی فراوان و غنی است که چنین گسل‌هایی به این راحتی امکان فعال‌شدن ندارند. به بیان دیگر، با وجود برخی بی‌تدبیری‌ها، تفاوت‌های قومی و مذهبی در جامعه امروز ایران بیشتر از اینکه مایه تفرق باشد، سرمایه ارزشمند فرهنگی تلقی می‌شود. اما بی‌تدبیری‌ها در حوزه اقتصاد و سیاست می‌تواند علاوه بر تعمیق گسل‌های اقتصادی و سیاسی، به فعال‌شدن گسل‌های قومی، منطقه‌ای و حتی مذهبی هم کمک کند؛ زیرا نتیجه روشن این بی‌تدبیری‌ها به حاشیه رانده‌شدن بخشی از جامعه است.

به باور نگارنده، از مجموعه تصمیمات و اقدامات متولیان امر فهرست بلندبالایی را می‌توان به‌عنوان مواردی که به زیان همبستگی ملی بوده، تنظیم کرد. گویی آنان درک درستی از مفهوم همبستگی ملی و ارزش والا و بی‌بدیل آن ندارند. در حوزه اقتصاد، دو مورد از مهم‌ترین و شاخص‌ترین اقدامات، ایجاد شرایط تبعیض‌آمیز در توزیع امکانات و فرصت‌ها و بی‌اعتنایی به افکار عمومی در مورد رسیدگی به پرونده تخلفات و ویژه‌خواری خواص است. وجود انبوه پرونده‌هایی که هیچ‌گونه پاسخی از طرف مسئولان درباره آنها داده نشده، بهترین شاهد این مدعاست. مثلا آنان پاسخ روشنی در مورد پرونده واگذاری املاک و دارایی‌های ارزشمند و بازپس‌گیری احتمالی این اموال نمی‌دهند. علاوه‌براین، در فضای مجازی کلیپی منتشر می‌شود که یکی از دریافت‌کنندگان این املاک، در آپارتمانی دلگشا قدم زده و سرخوشانه آواز می‌خواند که با یادت سرمستم!

به همین سیاق در حوزه سیاست نیز می‌توان به بی‌اعتنایی به لوازم افزایش مشارکت سیاسی مردم و کم‌توجهی به خواست مردم در جریان سیاست‌گذاری و تدوین قوانین اشاره کرد. گفتنی است رفتار برخی مسئولان در روزهای بعد از انتخابات مجلس سیزدهم، به‌گونه‌ای بود که گویا کاهش معنادار حضور مردم از دید آنان چندان اهمیتی ندارد. همچنین سخنان اخیر شهردار تهران درباره پرونده ساخت مسجد در پارک قیطریه نیز نشان از بی‌اعتنایی به خواست مردم دارد. وی در پاسخ به خبرنگار گفت: «می‌سازیم، خوبش رو هم می‌سازیم!».

اما در پایان نگارنده دردمندانه پرسش نهایی را مطرح می‌کند: آیا کسی می‌تواند چند مورد از اقدامات مسئولان در سال‌های گذشته را مثال بزند که به تعمیق همبستگی ملی کمک کرده‌اند؟

بی‌تدبیری‌ها و زیاده‌خواهی‌های برخی در سال‌های گذشته خسارت بزرگی به همبستگی ملی، آن‌هم در شرایطی که بیش از گذشته نیازمند آن هستیم، زده است. یکی از نخستین علامت‌های بازگشت به عقلانیت که همه ایران‌دوستان آرزوی آن را دارند، توجه بیش از پیش متولیان امر به ضرورت تقویت و ترویج همبستگی ملی از هر طریق ممکن است.

پیامبر اقتدارگرا یا توافق‌گرا

ادامه از صفحه اول

۳-۲- جایگاه وسیع شبکه‌ای از ۱۳۲ قرارداد در سیره عملی پیامبر اسلام

این واقعیت را باید دید و پذیرفت و توجه کرد که پیامبر اکرم در طول حیات پربرکت خود شبکه‌ای از ۱۳۲ قرارداد را با قبایل، مذاهب و شهروندان تنظیم کردند و این سؤال اساسی مطرح است که این شبکه عظیم قراردادی چه جایگاهی در استخراج و استنباط اندیشه سیاسی ایشان دارد؟ برای روشن‌شدن این سؤال کافی است توجه کنیم که در سنتِ فقهی، برای یک یا چند حدیث که منشأ استخراج اصلِ مترقی استصحاب شده (حدیث «لاینقض الیقین باالشک») در طول صدها سال، هزاران پژوهش انجام شده و ادبیاتی غنی در این زمینه پدید آمده است. اکنون این پژوهش‌ها از میراث علمی مطالعات فقهی و اصولی است. حال این سؤال مطرح است که درباره این شبکه وسیع قراردادهای تنظیمی از طرف پیامبر اسلام چه مقدار پژوهش شده است؟ اگر در پژوهشی آزاد و روشمند این شبکه عظیم قراردادی مورد پژوهش قرار می‌گرفت، آیا اکنون با چنین ضعف مفرطی از ادبیات تخصصی ناظر به قراردادگرایی پیامبر اسلام مواجه بودیم؟

اگر دنیای مسیحیت یا یهودیت چنین میراث عظیمی داشتند چه مقدار به پردازش و تحلیل علمی آن پرداخته بودند؟ چرا ما به این شبکه عظیم قراردادی توجه نکرده‌ایم؟ نه‌تنها به این شبکه عظیم قراردادی توجه نمی‌شود بلکه گفتمانی که جناب آقای پناهیان به آن متعهدند، در نقطه مقابل آن و برای انتساب اقتدارگرایی به پیامبر اسلام تلاش و تأکید فراوان دارند. البته ممکن است برخی درباره تعداد این قراردادها از نظر سندی و تاریخی تردیدهایی مطرح کنند که در جای خود قابل‌توجه است اما باید توجه شود که آنچه شمارش شده مواردی است که در گزارش‌های تاریخی به دست ما رسیده و احتمال اینکه بسیاری از آنها به دست ما نرسیده باشد، وجود دارد؛ خصوصا در سال‌های نخستین دعوت که به‌صورت مخفی منعقد شده است، عناوین این قراردادها نشان می‌دهد که قراردادگرایی در سیره پیامبر گرامی اسلام محدود به زمان، مکان و مورد خاصی نبوده است. برخی از این عناوین عبارت‌اند از پیمان حلف الفضول که قبل از بعثت منعقد شده است، بیعت العشیره و بیعت العقیده که در مکه منعقد شده است، پیمان اخوت، پیمان یثرب، بیعت رضوان، پیمان حدیبیه، پیمان ثقیف، پیمان با مسیحیان نجران، بیعت النساء، پیمان با مردم عمان، بحرین یمن و سایر پیمان‌ها که با قبایل و مذاهب مختلفی منعقد شده که در کتب تاریخی آمده است، آنچه در اینجا موردنظر است، تأکید بر این نکته است که پیامبر اسلام پیمان‌های متعددی را منعقد کرده است و وصف قراردادگرایی ایشان و توافق‌کنندگی ایشان نباید نادیده گرفته شود. نکته جالب توجه این است که نمایندگان این تبار فکری حرکت ناموفقی برای اسلامی‌سازی علوم انسانی در همه رشته‌ها انجام می‌دهند اما درباره قراردادگرایی پیامبر اسلام نه‌تنها چنین تلاشی ندارند بلکه واقعیت‌های تاریخی را به سادگی نمی‌پذیرند و برای راهبردسازی از این واقعیت تاریخی تلاشی نمی‌کنند و به دیده انکار به آن می‌نگرند و به‌این‌ترتیب مرتکب خطای تأیید می‌شوند، در خطای تأیید افراد فقط اطلاعاتی را می‌پذیرند که با ذهنیت‌های قبلی آنها سازگار باشد و آن را تایید کند و ساختار آن را بر هم نزند.

۳-۳- قرارداد یثرب سندی پرافتخار از قراردادگرایی پیامبر اسلام

در این نوشتار مجالی برای توضیح قرارداد یثرب وجود ندارد اما کافی است توجه شود که پژوهشگرانی سترگ مانند مرحوم علامه جعفری‌لنگرودی این قرارداد را منتهی به تشکیل دولت اسلامی و ایجاد وفاق بین قبایل و مذاهب مختلف در مدینه دانسته و به‌عنوان معجزه دوم پیامبر اسلام بر آن تأکید دارند، نسخه‌های متعددی از این قرارداد ارائه شده که در برخی از آنها ۴۷ ماده و در برخی ۵۲ ماده برای آن ذکر شده که احتمالا ناشی از ادغام چند قرارداد است. این قرارداد می‌تواند تاریخ حقوق معاهدات اسلامی را غنی سازد، البته کوتاهی دانشمندان اسلامی و بی‌توجهی به چنین معاهداتی می‌تواند در اشتباه امثال جناب آقای پناهیان مؤثر باشد اما در کنار آن ضعف مطالعات کتاب‌شناسی و ضعف اقدامات ترویجی و اشاعه اطلاعات راجع به معرفی منابعی که در این زمینه وجود دارد، امر مشهودی است اما این سؤال وجود دارد که آیا مفاد عهدنامه یثرب را خوانده‌اید که می‌فرمایید «یک نفر رفیق برای خودش نگه نداشت؟». آیا از اقداماتی که الان عربستان و کشورهای اسلامی در رابطه با این عهدنامه انجام داده‌اند، مطلع هستید؟ آیا نقشی که قرارداد یثرب در جامعه پراکنده، قبیله‌ای و ملوک‌الطوایفی عربستان ایجاد کرده و توانسته دولتی ملی و یکدست بسازد و بنیان حکومتی را در مدینه مستقر کند توجه کرده‌اید؟ چگونه می‌فرمایید «خیلی‌ها را از خودش تاراند» درحالی‌که طبق طبق مواد ۱-۱۳-۲۵-۳۵ طرف‌های این قرارداد را امت واحده دانسته که شامل طیف وسیعی می‌شوند که اطلاق امت واحده بر آنها به سادگی قابل‌فهم نیست چراکه ترکیب آنها عبارت‌اند از مهاجران، انصار و یهودیان و مشرکان از بنی‌عوف، بنی‌ساعده، بنوحارث، بنوجشم، بنی النجار، بنو عمرو بن عوف، بنو النبیت، بنو الاوس، بنی ثعلبه و... . امیدواریم که ایشان و هم‌فکرانشان این شجاعت را هم داشته باشند که درصدد تصحیح این اشتباه نیز برآیند و حداقل همراه با توجه به چهره اقتدارگرای پیامبر مهربانی به ابعاد قراردادگرایی و تکثرگرایی ایشان نیز توجه کنند و آن را به رسمیت بشناسند و ترویج کنند. زیرا تکثرگرایی پیامبر اعظم در جریان تشکیل و اداره دولت اسلامی مدینه نباید نادیده گرفته شود تا توازن و تعادلی در انتقام پیام به مخاطبان ایجاد شود.

اگر به دنبال ترویج و تبیین سیره پیامبر اسلام و معصومین علیهم‌السلام هستیم، نیازمند بازتعریف و بازشناسی آن نیز هستیم. اگر به جنگ‌های آنها اشاره می‌کنیم، باید به قراردادهای آنها و ابعاد تکثرگرای آنها هم توجه شود.

از نظر قرآن پیامبر دلسوز بود، مهربان بود، ملایم و نرم‌خو بود، وفای به عهد داشت، راستگو بود، از هرگونه فریب توده‌ها پرهیز داشت و به آگاه‌سازی واقعی آنها اهتمام داشت، آری پیامبر این‌چنین بود، او را برای مصارف روزمره و تعهدات روزانه خودمان واژگونه معرفی نکنیم وآن‌چنان که سهراب سپهری گفت بد نگوییم به مهتاب اگر تب داریم یا آن‌گونه که حافظ می‌گوید رقم مغلطه بر دفتر دانش نزنیم.

چگونه می‌توانید بگویید یک رفیق برای خودش نگذاشت، درحالی‌که ۱۳۲ قرارداد منعقد کرد؟

چگونه می‌توانید بگویید «خیلی‌ها را تاراند» درحالی‌که به گزارش صریح قرآن برای ایمان دیگران حریص و نگران بود و آن‌قدر دغدغه داشت که از سلامتی خودش هم مایه می‌گذاشت؟ چگونه اهتمام او را به قراردادگرایی نادیده می‌گیرید، درحالی‌که قرآن بر وفای به عهد تأکید دارد و حتی (در سوره توبه آیه ۴) قراردادهای تنظیمی با مشرکان را معتبر می‌داند؟ چگونه می‌توانید درباره امیرالمؤمنین بگویید «با هیچ‌کس کنار نمی‌آمد و از این بدتر وضعیتی بود که رسول‌الله رسول خدا به وجود آورد؟». آیا ممکن است کسی قرارداد یثرب را بخواند و چنین ادعایی مطرح کند؟ آیا یک نمونه وجود دارد که نشان دهد پیامبر قرارداد خودش را نادیده گرفته؟ یا توافق خودش را با مشرکان بدون موجب قراردادی نقض کرده است؟ متأسفانه نگرشی که بر اقتدارگرایی پیامبر تأکید دارد، برخلاف این موارد معتقد است حکومت در عرصه عمومی می‌تواند در صورت مصلحت قراردادهای خودش را با مردم به‌صورت یک‌جانبه نقض کند!! پذیرش چنین اختیاری برای حکومت به معنای آن است که رعایت مهم‌ترین میثاق میان ملت و حکومت که قانون اساسی است منوط و مشروط به تشخیص مصلحت توسط حاکمیت باشد!! سخنان جناب آقای پناهیان ناشی از نادیده‌گرفتن قراردادگرایی پیامبر اسلام است، درحالی‌که قرآن کریم معاهدات با مشرکین را محترم شمرده و اجازه نقض آن را به‌صورت یک‌طرفه نداده است و حتی تأکید شده کسانی که معاهدات را یک‌طرفه نقض می‌کنند، بدترین حیوان جنبنده در روی زمین هستند (انفال ۵۶).

از سوی دیگر لازمه قراردادگرایی عبارت است از تکثرگرایی زیرا قرارداد یک‌نفره منعقد نمی‌شود! حداقل باید دو طرف وجود داشته باشد، همچنین هیچ‌گاه خواسته‌های یک طرف نمی‌تواند به‌صورت مطلق و یک‌جانبه در قرارداد آورده شود، بلکه باید خواسته‌های طرف مقابل نیز لحاظ شده باشد، عنصر اساسی قرارداد تراضی دو طرف است که وضعیتِ برد- برد و تأمین‌کننده نظرات دو طرف قرارداد را می‌طلبد، اگر این مطلب پذیرفته شود، نمی‌توان گفت که «یک رفیق برای خودش نگه نداشت «یا اینکه گفته شود» با هیچ‌کس کنار نمی‌آمد».

۳-۴- همسایگی با تئوری پیامبر اقتدارگرا:

نظریه پیامبر اقتدارگرا از سوی جناب آقای دکتر سروش در چند سال اخیر مطرح شده است. این نظریه توسط صاحب‌نظران متعددی در داخل و خارج کشور مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. سخنان مطرح‌شده از سوی جناب آقای پناهیان در همسایگی و همراهی بی‌نظیر با تئوری پیامبر اقتدارگراست و انتقادهایی که به این نظریه وارد شده به‌روشنی اثبات کرده است که نظریه مزبور با واقعیت تاریخی ناسازگار است و مستندات قرآنی و شواهد تاریخی بسیاری وجود دارد که این نظریه را نقض می‌کند. علاوه بر آن آثار و پیامدهای زیان‌بار این نظریه در سطح بین‌المللی برای ترویج و تبیین اسلام عزیز خسارت‌بار است و با جریان اسلام‌هراسی که از سوی دشمنان مسلم ترویج می‌شود، هم‌راستاست. به‌هرحال به دلیل اختصار از ورود به این مباحث پرهیز می‌شود.

۳-۵- ناسازگاری با دومین معجزه بزرگ پیامبر اسلام:

صاحب‌نظران متعددی مانند علامه جعفری‌لنگرودی و مرحوم دکتر فیرحی با تحقیقات روشمند بر این باورند که تشکیل دولت و ملت‌سازی در طول دوره رسالت، معجزه دوم پیامبر اسلام بوده که توانسته است از تجمع اقوام پراکنده قبیله‌های حکومتی را فراگیر ایجاد کند و نادیده‌گرفتن دیدن چنین معجزه‌ای که توسط صاحب‌نظران هم‌پایه قرآن کریم و به‌عنوان دومین معجزه حضرت شناسایی شده، ناشی از ضعف مطالعات روشمند سیره پیامبر اعظم است. در این زمینه منابع فراوانی وجود دارد که امید است مبلغان مذهبی به آن عنایت کنند.

یادداشت

جنگ‌ترس

ادامه از صفحه اول

فریب آنانی را که از سر جهل و غرور باوری به دیپلماسی ندارند، مخورید. مغرور نشوید و همه تلاش خود را همچنان که تاکنون به‌درستی عمل کرده‌اید، برای جلوگیری از گسترش دامنه جنگ به کار گیرید. دوم، فرصت همدلی با نیروی انسانی ملی را از دست ندهید. بازدارندگی باثبات در گرو توسعه پایدار است؛ این روزها محدودیت‌ها برای روزنامه‌نگارانی که دغدغه ملی دارند و حضور چشمگیر پلیس در خیابان‌ها و برخوردهای قهرآمیز با زنان شگفت‌آور است و هیچ توجیهی ندارد. بسیاری از مردم حتی آنان که به شکل و شمایل شما نیستند و منتقد یا حتی مخالف شما بوده‌اند، در وجدان خویش برای بازدارندگی اسرائیل احساس غرور می‌کنند. قدرت‌نمایی مشروع و حکیمانه قدرت گفتمانی پدید می‌آورد. مردمان، چنین قدرت‌نمایی را محترم می‌شمارند و به احترام کلاه از سر برمی‌دارند. نقدهای خبرنگاران و روشنفکران از اسرائیل و ادبیات مفتخرانه آنان با شما گواه همین مدعاست. اکنون فرصت بازسازی روابط انسانی و ملی است. کوتاه و گویا می‌گویم که جمهوری اسلامی به چهار دلیل اساسی نمی‌تواند با مردم خود کنار نیاید یا نمی‌تواند آزادی‌های سیاسی-اجتماعی را بسط ندهد و نمی‌تواند یک دولت قوی مرکزی نداشته باشد: اولا، به لحاظ تکثر درونی جامعه و جمعیت ایرانی؛ ثانیا، تکثر اجتماعی نیروهای نظامی و انتظامی؛ ثالثا، به لحاظ دشمنان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای که دارد؛ و رابعا، قرارگرفتن در چهارراه ژئوپلیتیک جهانی. بی‌جهت خود را خسته نکنید و برای مردم و نظام بحران‌آفرینی نکنید. نمی‌توان جامه تنگ فرهنگ یک گروه را بر پیکر تنومند یک ملت تاریخی پوشانید.

۳- مخالفان هم باید یاد بگیرند که آنجا که شایسته است، از اقدامات درست و هوشمندانه جمهوری اسلامی حمایتی صادقانه داشته باشند. اینکه سخنگوی اسرائیل بشوند و خنثی‌سازی ۹۹درصدی پرتاب‌های ایران را (که غیرواقعی است) به رخ بکشند، دشمنی را بیشتر می‌کند و این‌گونه تعبیر می‌شود که به دلیل مخالفت با حکومت از آن سوی بام به دره بی‌انصافی سقوط کرده‌اند. در چنین شرایطی چگونه انتظار دارید که با شما از سر خصومت یا بی‌انصافی متقابل برنیایند؟ اسیر جو روانیِ مخالفِ نامنصف نشوید و شرافتمندانه حرکت‌های مثبت را قدر بدانید. ایرادی ندارد که در این هنگامه، انتقادات خود را به سیاست داخلی محفوظ نگه دارید و درعین‌حال از یک حرکت بازدارنده تمجید کنید. این، دل‌های همگان را به یکدیگر نزدیک می‌کند و نشان‌دهنده صداقت مخالفان سیاست‌های داخلی است و صدق آنان را باورپذیر می‌کند؛ شاید شماری از اینان بر سر عقل آیند و بیش‌ازاین بر طبل انحصار و واگرایی نکوبند.

جدول ۴۷۵۴ طراح: بیژن کورانی

افقی:

۱- ترکیب آبی و سیاه- طراح صحنه ۲- برادر عرب- محل تولد- از سبزی‌های خوشبو ۳- بالش- دیگر- شجاع ۴- از خواهران برونته- از قواعد ۱۲گانه خوشنویسی ایرانی اسلامی- بله روسی ۵- از نجاسات در اسلام- خداشناس- همراه پشتک ۶- صدای یکنواخت ساعت- ژانری در سینما- نماد جشنواره بین‌المللی فیلم برلین ۷- آب منجمد- نام قدیم دریای خزر- پاک ۸-اندازه فرنگی- به آرزو نرسیده- از یاران امام علی(ع) ۹- آن‌که کتاب چاپ و منتشر می‌کند- هم‌معنی- حمله نظامی ۱۰- سم کشنده- خوش‌باور- مانع تابش آفتاب ۱۱- پهناور- عاجز و درمانده- دشوار ۱۲- اخم و تخم- داخل- هدایت‌کننده ۱۳- زبانه آتش- غریبه نیست- از ماشین‌آلات راه‌سازی ۱۴- تیر چوبی سقف- نوعی بیماری اختلال رشدی- افسارگسیخته ۱۵- شخص بیش از حد آراسته و نظیف- قطع طریق

عمودی:

۱- پدر زال در شاهنامه- از باشگاه‌های فوتبال اسپانیا- نامادری ۲- از جاذبه‌های گردشگری زنجان- یکی از سه گروه مهم گیاهان زراعی ۳- خربزه نارس- فلانی- پیش‌مقدمه مکالمه تلفنی ۴- بلبل- معادل فارسی حمله- سازمان اطلاعات و امنیت پهلوی ۵- یک و یک- آهار- گرو گذاشته‌شده- باران اندک ۶- کمبود آن موجب بیماری گوآتر می‌شود- میکروب‌های کشته یا ضعیف‌شده بیماری که به بدن تزریق می‌شود- دشمنان ۷- بالین- بی‌کم‌وکاست- رستگاری ۸- دارو- قند میوه- فرزندزاده ۹- پنهان‌شدن برای حمله ناگهانی- کمربند مسیحیان- حواله ۱۰- آیین‌ها- آنچه غیر از خدا باشد- زمین آذری ۱۱- تکرار حرفی- از واحدهای ذخیره‌سازی اطلاعات در کامپیوتر- تخم گیاه- ساز شکسته ۱۲- از تیم‌های فوتبال باشگاهی ایتالیا- کفایت‌کننده- ملودی ۱۳- زیر- ناگوار- سربریده ۱۴- باتجربه- اثری طنز به قلم سیدمهدی شجاعی ۱۵- مهم‌ترین جنبش تاریخی هنر غرب که در ایتالیا آغاز می‌شود- گرفتگی زبان- به صورت عمده

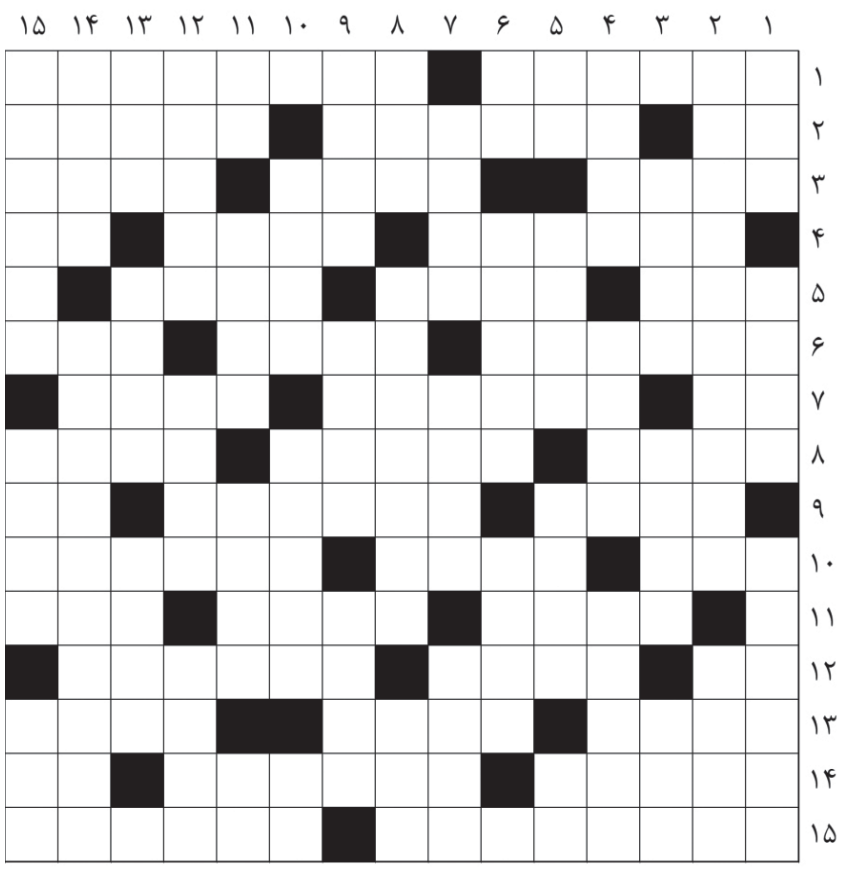

حل سودوکو ۳۷۴۹

۱	۵	۸	۶	۹	۲	۷	۳	۴
۹	۶	۷	۳	۱	۴	۲	۵	۸
۳	۴	۲	۸	۵	۷	۶	۹	۱
۵	۷	۱	۴	۲	۹	۸	۶	۳
۴	۸	۹	۵	۳	۶	۱	۲	۷
۶	۲	۳	۷	۸	۱	۵	۴	۹
۸	۳	۴	۱	۶	۵	۹	۷	۲
۲	۱	۶	۹	۷	۳	۴	۸	۵
۷	۹	۵	۲	۴	۸	۳	۱	۶

۹	۵	۳	۲	۴	۸	۱	۶	۷
۴	۶	۱	۷	۵	۹	۸	۳	۲
۷	۲	۸	۱	۳	۶	۵	۴	۹
۳	۱	۲	۵	۶	۷	۴	۹	۸
۵	۴	۹	۳	۸	۱	۲	۷	۶
۶	۸	۷	۴	۹	۲	۳	۱	۵
۲	۷	۵	۹	۱	۳	۶	۸	۴
۸	۳	۴	۶	۷	۵	۹	۲	۱
۱	۹	۶	۸	۲	۴	۷	۵	۳

حل جدول ۴۷۵۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	خ	ا	ک	■	ک	ا	ب	ی	ن	ت	■	م	ه	ل	ت
۲	ا	ح	د	ا	ل	ن	ا	س	■	ا	ب	ت	ی	ا	ع
۳	س	ص	■	س	م	و	ر	■	م	ت	ع	ه	د	■	د
۴	■	ا	ن	ک	ا	ر	■	ا	ن	ا	ت	■	ز	س	ا
۵	خ	ی	ا	ن	ت	■	ش	ب	د	ر	■	ا	و	ر	د
۶	ل	ی	ت	ه	■	س	ی	ا	ل	■	خ	ر	ا	■	ش
۷	ب	ه	ا	■	م	ف	ر	د	■	ن	ا	ی	ل	ک	س
۸	ا	■	ل	ع	ن	ت	ی	■	ا	م	ل	ا	ک	■	ا
۹	ن	ا	ی	ل	و	ن	■	م	ع	ا	د	■	ت	ل	و
۱۰	■	ک	پ	و	ر	■	ت	ر	د	د	■	ک	ر	ا	ل
۱۱	ک	ی	و	ی	■	س	و	ی	ا	■	ر	ا	ی	ز	ن
۱۲	ن	پ	ر	■	س	ی	ن	ی	■	ل	ا	ی	ک	ا	■
۱۳	ک	■	ت	ا	ی	م	ر	■	م	ه	س	ا	■	ن	د
۱۴	ا	ت	م	س	ف	ر	■	پ	ل	ی	ت	ک	ن	ی	ک
۱۵	ش	ا	ن	ه	■	غ	م	ز	ی	ب	ا	■	ل	ا	ل

سودوکو سخت ۳۷۵۰

		۴		۱			۸	
	۸				۳			
		۷	۸	۵				
۶					۴			۸
	۳		۶		۲		۵	
۱			۹					۶
				۲	۸	۹		
			۳				۲	
	۹			۶		۱		

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۳۷۵۰

	۸	۶					۲	۹
	۲	۵			۳			
۴					۱	۷		۵
۳	۵			۷		۸		۲
۲		۷		۴			۳	۶
۹		۱	۳					۸
			۷			۲	۴	
۸	۷					۹	۶	

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.